

Managementletter 2017-3

Bestemd voor: Algemeen bestuur 25 oktober 2017

Peildatum: Augustus 2017

Documentnummer: 17IT023735

Barcode: 

INHOUDSOPGAVE MANAGEMENTLETTER 2017-3

Hoofdstuk	Pagina
1. Financieel Beheer	3 t/m 7
1.1 Inleiding	3
1.2 Verwachte resultaten exploitatie en investeringen 2017	3
1.3 Risicoparagraaf	5
1.4 Ontwikkelingen bij verbonden partijen	6
1.5 Overige aandachtspunten	7
2. Belangrijke ontwikkelingen per programma	8 t/m 18
2.1 Totaal netto lasten en dekkingsmiddelen per programma	8
2.2 Programmaplannen	9
1000 - Planvorming	9
2000 - Aanleg en onderhoud keringen	9
3000 - Inrichting en onderhoud watersystemen	10
4000 - Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	11
5000 - Inrichting en onderhoud vaarwegen en havens	13
6000 - Regulering	13
6500 - Toezicht en handhaving	14
7000 - Heffing en invordering	14
8000 - Bestuur en externe communicatie	15
9000 - Dekkingsmiddelen en saldo	16
200/500 - Centraal management en Concern control	17
300/400 - Bedrijfsvoering	18
600/800 - Ondersteuning Watersystemen	18
Bijlagen	
I Prognose netto lasten en resultaat per taak (17IT023732)	
II Projectenrapportage (17IT017164)	
III Memo bijstelling resultaatverwachting 2017 SNB (17IT023695)	

Hoofdstuk 1: Financieel Beheer

§ 1.1 Inleiding

Op basis van afspraken uit de Planning- en Controlcyclus worden gedurende het kalenderjaar periodiek managementletters opgesteld, die door het DB worden vastgesteld en ter kennisname aan het AB worden aangeboden. Hierbij treft u de derde managementletter over 2017 aan met als peildatum augustus 2017.

De doelstelling van de managementletter is het bestuur op beknopte en overzichtelijke wijze te informeren over de inhoudelijke en financiële voortgang van de bedrijfsprocessen en projecten en daarmee over de inschatting van het bedrijfsresultaat voor het lopende jaar. Conform het besluit "sturen op hoofdlijnen" wordt vanaf de tweede managementletter nog meer op basis van het principe "management by exception" gerapporteerd. Dit betekent dat de specifieke doelstellingen en prestatie indicatoren die in lijn liggen met de tweede managementletter niet meer in de programmaplannen worden opgenomen. Ten aanzien van de reguliere bedrijfsactiviteiten wordt alleen nog gerapporteerd over zaken die, inhoudelijk of financieel, positief of negatief belangrijk afwijken ten opzichte van de tweede managementletter. Voor een totaaloverzicht van de specifieke doelstellingen en prestatie indicatoren per programma wordt verwezen naar de Begroting 2017.

Als bijlagen bij deze managementletter zijn opgenomen:

- Bijlage 1: de Begroting en prognose van de programma's en het bedrijfsresultaat naar de taken.
- Bijlage 2: de stand van zaken met betrekking tot alle lopende projecten op het gebied van voortgang, kwaliteit (doelen) en financiën.
- Bijlage 3: Memo bijstelling resultaatverwachting 2017 SNB

§ 1.2 Verwachte resultaten exploitatie en investeringen 2017

Exploitatie

Voor 2017 is de verwachting dat de in de exploitatiebegroting 2017 opgenomen producten en diensten voor het overgrote deel conform de Begroting 2017 worden uitgevoerd. Het verwachte bedrijfsresultaat is € 1,6 miljoen negatief. Dit is € 0,6 miljoen nadelig ten opzichte van de Begroting en € 0,7 miljoen voordelig ten opzichte van de vorige managementletter (ML 2017-2).

Verwacht bedrijfsresultaat 2017 bedragen x €1.000	Begroting 2017	ML 2017-1	ML 2017-2	ML 2017-3
Resultaat taak Watersysteembeheer	+1.525	+1.813	+1.702	+1.741
Resultaat taak Zuiveringsbeheer	-545	-229	+572	-156
Bedrijfsresultaat totaal	+981	+1.585	+2.275	+1.585

De financiële verschillen worden met name veroorzaakt door de volgende ontwikkelingen:

- De lagere opbrengst van de switchtransactie SNB: € 1,4 miljoen ten opzichte van de begroting. In de concept resultaatbestemming 2017 wordt voorgesteld om het lagere bedrag toe te voegen aan de reserve duurzaam financieel beleid;
- De hogere bijdrage aan SNB voor de slibverwerking: € 1,85 miljoen ten opzichte van de begroting en € 0,9 miljoen ten opzichte van ML2.
- De hogere bijdrage aan de Dommel voor het zuiveren van afvalwater: € 5,1 miljoen ten opzichte ML2.
- De verwachte hogere belastingopbrengsten: € 3,2 miljoen ten opzichte van de begroting en € 7,1 miljoen ten opzichte van ML2.

De verwachte hogere bijdrage voor de slibverwerking aan SNB wordt uitgebreid toegelicht in bijlage 3.

O.b.v. tariefafspraken, vastgelegd in gemeenschappelijke regeling De Dommel/Brabantse Delta, zuivert De Dommel in Tilburg afvalwater dat afkomstig is uit het beheersgebied van Brabantse Delta. Voor 2017 is de bijdrage die Brabantse Delta daarvoor aan De Dommel betaalt naar verwachting bijna € 5,1 miljoen hoger dan ML2. Een aantal bedrijven in Tilburg heeft een eigen zuivering gebouwd. Vanwege problemen is deze eigen zuivering echter nog niet volledig in bedrijf en wordt het afvalwater daarom nog gezuiverd door De Dommel.

De verwachte belastingopbrengst is naar boven bijgesteld. Dit wordt o.a. veroorzaakt door de bijstelling van de opbrengst van het afvalwater dat wordt gezuiverd door de Dommel. Daarnaast stijgt de belastingopbrengst bedrijven omdat in 2017 meer inzicht ontstaat in de definitieve aanslagen van 2016 van de meetbedrijven en tabelbedrijven.

Tevens is de verwachte belastingopbrengsten voor de ingezetenen en gebouwd naar boven bijgesteld op basis van de werkelijk opgelegde eenheden.

Verwacht bedrijfsresultaat 2017

Het verwachte bedrijfsresultaat is € 0,6 miljoen nadelig ten opzichte van de Begroting en € 0,7 miljoen voordelig ten opzichte van de vorige managementletter (ML 2017-2). Het verwachte bedrijfsresultaat is € 1,6 miljoen negatief.

In de cijfers van de voorliggende managementletter is verwerkt dat het DB op 19 september 2017 heeft ingestemd met het beschikbaar stellen van € 400.000 vanuit de raming 'onvoorziene uitgaven' ter dekking van de achterblijvende opbrengsten op het project 'Sloten, oevers en dijken op orde' onderdeel 'Oneigenlijk grondgebruik'. Tevens is er ingestemd met af- en overschrijven van € 5.065.000,- van programma 9000 naar programma 4000, ten behoeve van het consolideren van de kosten en opbrengsten binnen gemeenschappelijke regeling De Dommel/Brabantse Delta.

Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar § 1.5 overige aandachtspunten.

Verwacht bedrijfsresultaat 2017 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2017	ML 2017-3
Totale netto lasten	132.378	134.775
Opbrengst waterschapsbelasting	-122.773	-126.003
Bijdrage provincie vaarwegenbeheer	-1.435	-1.398
Voordeel switch transactie SNB	-5.600	-4.200
Onttrekking egalisatiereserve CBL	-1.589	-1.589
Verwacht Bedrijfsresultaat	+981	+1.585

(+ = nadelig / - = voordelig)

Het verwachte resultaat wordt als volgt gedekt:

Verwachte resultaatbestemming 2017 bedragen x €1.000	Begroting 2017	ML 2017-3	Vershil
Toevoeging aan bestemmingsreserve DFB WS ¹	+2.942	+2.284	-658
Onttrekking uit bestemmingsreserve DFB WS ²	-1.893	-2.193	-300
Onttrekking uit egalisatiereserve Watersysteembeheer	-2.575	-1.832	+743
Bestemming taak Watersysteembeheer	-1.525	-1.741	-215
Toevoeging aan bestemmingsreserve DFB ZB ³	+3.386	+2.644	-742
Onttrekking uit bestemmingsreserve DFB ZB	-1.017	-1.017	0
Onttrekking egalisatiereserve Zuiveringsbeheer	-1.824	-1.471	+353
Bestemming taak Zuiveringsbeheer	+545	+156	-389
Totaal verwachte resultaatbestemming	-981	-1.585	-604

¹ Het verschil t.o.v. de begroting ontstaat door de lagere opbrengst van de switchtransactie SNB.

² Het verschil t.o.v. de begroting ontstaat door extra onttrekking DFB vanwege correctie ontvangen risico toeslag Overdiepse polder.

³ Het verschil t.o.v. de begroting ontstaat door de lagere opbrengst van de switchtransactie SNB.

Investeringsuitgaven

In de Begroting 2017 is € 57 miljoen aan bruto investeringen opgenomen. De verwachting bij deze managementletter is bijgesteld tot € 46,2 miljoen (81% realisatie).

Bruto investeringsuitgaven 2017 bedragen x €1 mln.	Begroting 2017	ML2017-1	ML 2017-2	ML2017-3
Zuiveringsbeheer	19,5	15,6	15,3	13,5
Watersysteembeheer ⁴	33,5	28,0	28,0	26,5
Vaarwegenbeheer	0,9	0,9	0,8	0,6
Ondersteuning	3,1	6,2	6,2	5,6
Totaal	57,0	50,7	50,3	46,2

Op projectniveau worden afwijkingen in geld, kwaliteit en voortgang toegelicht in bijlage 2.

Watersysteembeheer: Het project Wateroverlast Vosdonk (0,5 miljoen) heeft vertraging opgelopen door het overleg met de spoorwegbeheerder. Daarnaast heeft de organisatie extra tijd genomen voor het duidelijk krijgen van de scope van het project renovatie/modificatie kunstwerken. Hierdoor is de uitvoering van dit project verschoven naar 2018.

Zuiveringsbeheer:

De verwachte investeringsuitgaven zijn met € 1,8 miljoen euro naar beneden bijgesteld in vergelijking met ML2. Hiervoor zijn een tweetal redenen. Op het project Rioolgemaal verschuiven uitgaven naar het eerste kwartaal 2018. Als gevolg van een moeizame opstart van de uitvoering van het project. De realisatiedatum van het project Rioolgemaal blijft gehandhaafd. Daarnaast zijn op het project Luchtleidingen Bath lagere inschrijvingen van aannemers ontvangen. In totaliteit zijn de investeringsuitgaven met 6 miljoen lager dan het begrote investeringsvolume. De oorzaak is dat 40% van de begrote projectuitgaven betrekking heeft op projecten die nog moeten starten of die zich in de voorbereidingsfase bevinden. Projecten in deze fase kennen een hoge mate van onzekerheid met betrekking tot de uitgavenspreiding, maar vergen wel veel inzet van medewerkers. De uitgaven vinden vooral plaats in de realisatiefase. Met name het project AWP 2.0 vraagt momenteel veel inzet van medewerkers maar leidt nog niet tot investeringsuitgaven. Deze worden de komende jaren verwacht. Hierdoor is het mogelijk dat het afgesproken investeringsvolume gedurende enkele jaren wordt overschreden, maar gemiddeld genomen blijven de investeringsuitgaven van Zuiveringsbeheer binnen de afgesproken investeringsvolumes.

EMU-saldo

Het waterschap verwacht voor 2017 uit te komen op een verwacht EMU-tekort van € 8,3 miljoen en blijft hiermee ruimschoots binnen de referentiewaarde van €18,9 miljoen.

§ 1.3 Risicoparagraaf

Tariefdifferentiatie wegen

Op 28 december 2016 heeft de rechtbank Overijssel in een belastingprocedure, in zijn overwegingen bepaald dat het begrip "verharde openbare wegen" uit de Waterschapswet beperkt moet worden uitgelegd. De rechtbank oordeelde dat onverharde weggedeelten die dienstbaar zijn aan de (verkeersfunctie van de) verharde weg, niet onder de reikwijdte van dit begrip vallen. Het gaat om een principiële uitspraak, met in potentie grote financiële gevolgen voor de waterschappen. Het is namelijk zo dat alle waterschappen een tariefdifferentiatie wegen hanteren en hierbij uitgaan van de ruime interpretatie van het begrip "verharde openbare wegen". Er is hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank. Het kan nog enige tijd duren voordat het gerechtshof of -indien cassatie wordt ingesteld, de Hoge Raad- een definitief oordeel in deze kwestie velt.

Indien de Hoge Raad het vonnis van de rechtbank Overijssel in stand laat en dit van toepassing acht op iedere situatie, is deze uitspraak ook voor ons Waterschap dwingend. Echter aanslagen die al onherroepelijk waren voor de datum van een dergelijke principiële uitspraak van de Hoge Raad, worden niet ambtshalve verminderd. Aangezien voor 2017 naar verwachting het merendeel van de aanslagen voor de wegen onherroepelijk zal worden, zal het risico voor 2017 relatief beperkt van omvang zijn en is de omvang van dit risico niet verwerkt in de cijfers.

⁴ Het bedrag is inclusief de bijdrage aan het HWBP en de investeringsuitgaven van het project regionale keringen.

Cross Border Lease - waterschap Brabantse Delta

Contractueel is een koopoptie opgenomen waardoor de CBL kan worden beëindigd. Het DB heeft op 22 oktober 2013 ingestemd met het uitoefenen van de koopoptie. De eerste koopoptie, voor drie van de vijf trusts, is in 2015 geëffectueerd, waardoor 3/5e deel van de CBL beëindigd is. Voor de resterende twee trusts dient de koopoptie zich aan in 2017. De voorbereidingen voor het uitoefenen van de tweede koopoptie zijn getroffen, zodat gedurende 2017 de volledige CBL wordt beëindigd.

Gevolgen brand bij chemische fabriek Moerdijk

Het waterschap en de andere overheden hebben met Chemie Pack Nederland B.V. en de andere nog bestaande bedrijfsonderdelen van Chemie Pack een schikking getroffen. De waarde van de schikking bedraagt C4,2 miljoen. Via een verdeelsleutel zal een nog nader te bepalen bedrag ten goede komen van het waterschap. Intussen hebben verzekeraars van bedrijven die goederen in opslag hadden staan bij Chemie Pack de betrokken overheden en inspecties aansprakelijk gesteld voor de geleden schade omdat onvoldoende toezicht zou zijn gehouden. Of dit daadwerkelijk tot het vergoeden van een schadeclaim zal leiden door het waterschap lijkt op dit moment niet erg waarschijnlijk.

Verantwoordelijkheid voor beschoeiing

Een inwoner van Steenberghe is van oordeel dat de beschoeiing langs zijn tuin ondeugdelijk is. Zijn tuin verzakt daardoor. Hij is van oordeel dat het waterschap aansprakelijk is voor het verzakken van de tuin. De rechtbank heeft de inwoner in het gelijk gesteld. Naar het oordeel van het waterschap heeft de rechtbank een principieel onjuist oordeel gegeven. Het waterschap is in hoger beroep gegaan tegen het vonnis van de rechtbank. De zaak is momenteel in behandeling bij het gerechtshof in Den Bosch. Het hof heeft nog geen uitspraak gedaan. De uitspraak van het hof is van belang omdat een andere inwoner met vergelijkbare problematiek ook een procedure heeft aangespannen onder verwijzing naar de uitspraak van de rechtbank. Ook twee verenigingen van eigenaren (appartementencomplexen) beraden zich op juridische stappen. Deze zaak is ook voor de andere waterschappen van principieel belang, omdat in het hele land vergelijkbare situaties kunnen spelen.

Klimatologische veranderingen

Gezien de klimatologische veranderingen kunnen in het beheersgebied wateroverlastsituaties ontstaan door extreem grote hoeveelheden neerslag waar het watersysteem met de daarbij behorende normen, niet op ingericht is. Wanneer deze extreme neerslag leidt tot schade vanuit het watersysteem, kan dit leiden tot grote aantallen claims tegen het waterschap, zoals dat inmiddels andere waterschappen is overkomen. Ten behoeve van de afhandeling van deze claims door onze verzekeraar zal door het waterschap zelf veel informatie vergaard moeten worden en onderzoek moeten worden gedaan. De organisatie is ingericht om een bepaald aantal schadeclaims per jaar te kunnen afhandelen, maar niet op het behandelen van grotere aantallen. Als zich dat voordoet dan vraagt dit om tijdelijke grotere inzet van capaciteit. De kosten die daarmee gemoeid gaan, zullen ten laste van de algemene/calamiteiten reserve worden gebracht. Er is inmiddels een bedrijf geselecteerd dat indien nodig extra capaciteit kan leveren.

§ 1.4 Ontwikkelingen bij verbonden partijen

Slibverwerking Noord-Brabant N.V. (SNB)

Toekomstvisie slibeindverwerking

De aandeelhoudende waterschappen zijn een toekomstvisie op de slibverwerking aan het ontwikkelen voor de periode na 2021. De eerste resultaten zijn gedeeld in een themabijeenkomst van het AB op 19 april 2017. In de AB vergadering van oktober zal de slibstrategie aan het AB worden voorgelegd. De komende jaren wordt een verdere afname van de slibproductie verwacht door de ombouw van rioolwaterzuiveringen tot energie- en grondstoffenfabrieken. Hierdoor dreigt er op termijn een onderbezetting van de installatie, wat leidt tot hogere verwerkingskosten voor de aandeelhouders. Dit risico is voorlopig afgedekt door het afsluiten van slibverwerkingscontracten met externe partijen. Op dit moment is er nog geen sprake van een onderbezetting. Sterker nog, er wordt momenteel meer slib aangeleverd door de waterschappen dan voorzien. Hierdoor wordt de verwerkingscapaciteit van de SVI overschreden en wordt er ook slib ook elders verwerkt.

Bijstelling resultaatverwachting 2017 SNB

SNB heeft in maart 2017 nieuwe informatie gekregen omtrent de hoeveelheden aan te leveren slib door de aandeelhouders. Op basis hiervan heeft SNB een nieuwe doorrekening gemaakt van de begroting 2017. De slibverwerkingskosten over 2017 zullen ten opzichte van de begroting mogelijk € 7 miljoen hoger uitvallen dan aanvankelijk was geraamd. De oorzaken en gevolgen worden in de memo, die is opgenomen als bijlage 3, nader toegelicht.

Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB)

Voor de pijlers waar de BWB zich in 2017 op richt wordt verwezen naar ML 2017-1. De meerjarenbegroting 2018-2021 van de BWB is goedgekeurd en voor 1 september aangeboden aan de provincie.

Aquon

De gewijzigde begroting 2017 en de gewijzigde gemeenschappelijke regeling zijn door het algemeen bestuur van Aquon vastgesteld.

Het Waterschapshuis (HWH)

De afgelopen maanden heeft er een evaluatie plaatsgevonden van het huidige construct HWH 2.0. De uitkomsten laten zien dat het Waterschapshuis door de ingezette koerswijziging het vertrouwen van de waterschappen heeft herwonnen en goed op weg is met de implementatie van HWH 2.0. De conclusies en aanbevelingen geven weer dat met name op de volgende punten meer accent moet worden gelegd:

1. Actualiseer de koers "Op weg naar 2020". Ontbrekende factor hiervoor is een heldere digitaliseringsstrategie / -agenda van de waterschappen, ter invulling van tal van nieuw opkomende digitaliseringsopgaven. Dit valt primair buiten het taakdomein van HWH, wel kan HWH hierbij in een faciliterende rol betrokken worden.
2. Focus in de doelsturing van HWH meer op de doelrealisatie en minder op de beheersmatige aspecten.
3. Maak werk van de kwaliteitsimpuls vanuit de waterschappen. Vanuit de rol van eigenaar hebben de deelnemers een belangrijke verantwoordelijkheid om de continuïteit en toekomstbestendigheid van HWH te borgen. Eén van de uitgangspunten van HWH 2.0, het werken met een kleine vaste kern en een grote flexibele schil, staat nog steeds onder druk. Er is bij de waterschappen tot nu toe een te geringe bereidheid gebleken om in de eigen formatie rekening te houden met de door Het Waterschapshuis gevraagde inbreng in de flexibele schil t.b.v. projecten.

De Oprachtgeverstafel (OGT) onderschrijft de aanbevelingen uit het rapport unaniem en wil een trekkende en organiserende rol nemen bij de uitwerking van de aanbevelingen. Om de gedane aanbevelingen verder uit te werken, is er een koerscommissie samengesteld. Resultaat moet zijn dat het AB van HWH in de vergadering van 30 november 2017 het meerjarig koersplan HWH 'Op weg naar 2020' kan vaststellen.

§ 1.5 overige aandachtspunten

Oneigenlijk grondgebruik/beschikking onvoorzien

In de Begroting 2017 is het project 'Sloten, oevers en dijken op orde' uitgesplitst in de onderdelen:

- inhalen achterstanden Keur: begroot op beheerproduct 6710 'Bestuursrechtelijke handhaving';
- oneigenlijk grondgebruik: begroot op beheerproduct 8130 'Beheer niet reglementaire zaken'.

Deze nota heeft betrekking op het onderdeel 'Oneigenlijk grondgebruik'

De werkzaamheden en resultaten van het 'Oneigenlijk grondgebruik' verlopen volgens planning en worden tegen lagere kosten uitgevoerd. Om aantoonbare redenen vallen de inkomsten uit grondverkoop tegen. In januari 2017 heeft het dagelijks bestuur, aan de hand van een evaluatie over 2016, ingestemd met herijking van het project en de daarbij behorende kosten en opbrengsten. De financiële gevolgen zijn reeds verwerkt in de Kadernota 2018-2027, maar de aanpassingen voor 2017 konden niet meer worden verwerkt in de Begroting 2017, omdat deze reeds was vastgesteld.

In de cijfers van de voorliggende managementletter is verwerkt dat het DB op 19 september 2017 heeft ingestemd met het beschikbaar stellen van € 400.000 vanuit de raming 'onvoorzien uitgaven' ter dekking van de achterblijvende opbrengsten op het project 'Sloten, oevers en dijken op orde' onderdeel 'Oneigenlijk grondgebruik'.

Gemeenschappelijke regeling De Dommel/Brabantse Delta/af- en overschrijven

De bijdrage aan De Dommel voor het zuiveren van afvalwater afkomstig uit het beheersgebied van Brabantse Delta is naar verwachting bijna € 5,1 miljoen hoger. Een aantal bedrijven in Tilburg heeft een eigen zuivering gebouwd. Vanwege problemen met de zuivering zijn momenteel een aantal bedrijven nog niet aangesloten. De Dommel zuivert deze vervuilingseenheden en brengt ze in rekening bij Brabantse Delta, die vervolgens de belastingaanslagen oplegt. De extra belastingopbrengst wordt verantwoord op programma 9000 Dekkingsmiddelen.

In de cijfers van de voorliggende managementletter is verwerkt dat het DB op 19 september 2017 heeft ingestemd met af- en overschrijven van € 5.065.000,- van programma 9000 naar programma 4000, ten behoeve van het consolideren van de kosten en opbrengsten binnen gemeenschappelijke regeling De Dommel/Brabantse Delta.

Hoofdstuk 2: Belangrijke ontwikkelingen per programma

§ 2.1 Totaal netto lasten per programma en dekkingsmiddelen

Het verwachte bedrijfsresultaat is € 0,6 miljoen nadelig ten opzichte van de Begroting en € 0,7 miljoen voordelig ten opzichte van de vorige managementletter (ML 2017-2). Het verwachte bedrijfsresultaat is € 1,6 miljoen negatief.

In de cijfers van de voorliggende managementletter is verwerkt dat het DB op 19 september 2017 heeft ingestemd met het beschikbaar stellen van € 400.000 vanuit de raming 'onvoorziene uitgaven' ter dekking van de achterblijvende opbrengsten op het project 'Sloten, oevers en dijken op orde' onderdeel 'Oneigenlijk grondgebruik'. Tevens is er ingestemd met af- en overschrijven van € 5.065.000,- van programma 9000 naar programma 4000, ten behoeve van het consolideren van de kosten en opbrengsten binnen gemeenschappelijke regeling De Dommel/Brabantse Delta.

In onderstaande tabel worden de netto lasten per programma en de dekkingsmiddelen weergegeven:

Netto lasten per programma en dekkingsmiddelen (alle bedragen x € 1.000)	Begroting 2017	ML 2017-1	ML 2017-2	ML 2017-3	Vershil ML3 t.o.v. Begr.	Vershil ML3 t.o.v. ML2
Netto lasten						
1000 - Planvorming	5.139	5.101	5.044	5.009	-130	-35
2000 - Waterkeringen	12.396	12.319	12.381	12.690	+294	+309
3000 - Watersystemen	33.321	33.318	33.189	33.290	-31	+102
4000 - Zuiveringstechnische werken	59.114	54.316	55.114	61.245	+2.131	+6.131
5000 - Vaarwegen en havens	2.384	2.363	2.335	2.322	-62	-13
6000 - Regulering	4.136	4.113	4.140	4.075	-61	-65
6500 - Handhaving	5.795	5.709	5.695	5.672	-123	-23
7000 - Heffing en invordering	5.862	5.861	5.876	5.955	+93	+79
8000 - Bestuur en communicatie	4.616	4.720	4.771	4.946	+330	+176
9000 - Overige dekkingsmiddelen	-385	-134	-180	-430	-45	-250
Totaal netto lasten	132.378	127.686	128.364	134.775	2.397	6.411
Opbrengst waterschapsbelastingen						
Omslag watersysteem gebouwd	-35.020	-35.404	-35.404	-35.537	-517	-133
Omslag watersysteem ongebouwd	-4.625	-4.606	-4.606	-4.607	+19	-0
Omslag watersysteem wegen	-1.719	-1.719	-1.719	-1.719	+0	+0
Omslag watersysteem ingezetenen	-17.297	-17.313	-17.313	-17.410	-114	-98
Omslag watersysteem natuurterrein	-118	-118	-118	-120	-2	-2
Omslag verontreinigingsheffing	-248	-248	-248	-251	-3	-3
Omslag watersysteem voorgaande jaren				-60	-60	-60
Zuiveringheffing bedrijven	-22.921	-18.611	-18.611	-22.534	+387	-3.923
Zuiveringsheffing huishoudens	-40.826	-40.885	-40.885	-41.002	-177	-117
Zuiveringsheffing voorgaande jaren				-2.763	-2.763	-2.763
Totaal waterschapsbelastingen	-122.773	-118.904	-118.903	-126.003	-3.230	-7.099
Overige bijdrage						
Bijdrage provincie	-1.435	-1.408	-1.397	-1.398	+36	-1
Onttrekking egaliseringsreserve CBL	-1.589	-1.589	-1.589	-1.589	-	-
Voordeel Switch transactie SNB	-5.600	-4.200	-4.200	-4.200	+1.400	-
Totaal dekking	-131.397	-126.101	-126.090	-133.190	-1.793	-7.100
Inschatting resultaat programma's	+981	+1.585	+2.275	+1.585	+604	-690

Tabel: bedrijfsresultaat naar de programma's.

§ 2.2 Programmaplannen

Bij de Begroting 2017 zijn programmaplannen opgesteld die het te realiseren beleid bevatten en inzicht bieden in de kosten en doelstellingen per programma, de beoogde effecten en de wijze waarop gestreefd wordt die effecten te bereiken. In de managementletters wordt gerapporteerd over belangrijke ontwikkelingen en over zaken die -positief of negatief- afwijken van de tweede managementletter.

Programma 1000 – Planvorming (A. Meuleman)

Uitvoering van het programma loopt conform planning managementletter 2.

Prestatie indicatoren	Jaarplan 2017	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Aantal interactieve gebieds-processen met een brede scope	8	20% van het gebied	20% van het gebied	
Bestuursnota's (AB) met aandacht voor duurzaamheid	>50%	>50%	55%	
Aantal annotaties voor bestuurlijk overleggen	>50	>50	65	
De indicator van het aantal interactieve gebieds-processen met een brede scope blijkt in praktijk niet werkbaar omdat afhankelijk van wat in het gebied speelt grotere en kleinere gebieden worden onderscheiden.				

Geld (bedragen x € 1.000)	Jaarplan 2017	Prognose ML1	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Totaal netto kosten programma	5.139	5.101	5.044	5.009	
Ten opzichte van ML2 en het Jaarplan zijn de netto lasten € 35 en €130 voordelig vanwege niet ingevulde vacatureruimte.					

Programma 2000 – Aanleg en Onderhoud Keringen (A. Meuleman)

Doelstellingen, beoogde effecten en plan van aanpak	
Project verbetering regionale keringen	Doelstelling: Verbeteren van 65 kilometer regionale kering die bij de toetsing zijn afgekeurd (op provinciale T100 norm) en nog onbekende lengte die zijn afgekeurd op Tvzm (norm bij inzet Volkerak Zoommeer als waterberging) Activiteiten en afwijkingen: De kilometers eerder afgekeurde dijktrace's zijn in 2017 aanvullend getoetst. Ca. 17,5 kilometer is bij deze hertoets alsnog goedgekeurd, dit resulteert in een aanzienlijke besparing. Voor de overige keringen (ca. 21,4 kilometer) start het ontwerpproces van het verbeterproject na de zomer van 2017.
Onderzoek bemensing operationele calamiteitenorganisatie bij hoog water.	Doelstelling en beoogde effecten: Inventariseren hoe de bemensing van de operationele calamiteitenorganisatie het beste vorm gegeven kan worden. De capaciteit die nodig is voor de uitvoering van operationele taken van de calamiteitenorganisatie in geval van een hoog water is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Dit heeft onder andere te maken met projecten als Overdiepse Polder en waterberging VZM. Daarnaast is ook een vrij groot deel van de regionale keringen afgekeurd bij de laatste toetsingsronden. De verbetering hiervan duurt nog tot 2023. Deze inventarisatie zal een beeld geven op welke manier de benodigde capaciteit het beste vorm gegeven kan worden. Er wordt hierbij ook expliciet onderzocht of een dijkwachterorganisatie een goede optie is. Activiteiten en afwijkingen: In de laatste week van augustus wordt samen met defensie een operationeel plan uitgewerkt. Dit geeft goede inzicht in de benodigde bemensing. Dit is een vervolg op eerdere oefeningen dit jaar samen met defensie.
Verder implementeren Asset Management keringen.	Doelstelling: Asset Management verder verdiepen en verankeren in de organisatie.

	Activiteiten en afwijkingen: Er is een pilot uitgevoerd waarbij een conditiemeting conform de NEN is uitgevoerd. Dit leidt tot een uniformere manier van inspecteren. Op basis van een conditiemeting kan ook een betere risicogestuurde programmering gemaakt worden. De komende maanden zullen de conditiemetingen breder uitgerold worden. Er wordt momenteel ook gewerkt aan een assetbeheersysteem.
--	--

Geld (bedragen x € 1.000)	Jaarplan 2017	Prognose ML1	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Totaal netto kosten programma	12.396	12.319	12.381	12.689	
Ten opzichte van ML2 zijn de netto lasten € 308 hoger vanwege een nagekomen post van het project Overdiepse Polder welke ten laste van de exploitatie geboekt wordt. Deze post heeft te maken met de herplant van bomen en bijbehorende grondverbeteringsactiviteiten, welke passen binnen de risicoparagraaf van het project. In de concept resultaatsbestemming 2017 wordt voorgesteld om hetzelfde bedrag te onttrekken uit de reserve duurzaam financieel beleid watersysteem.					

Programma 3000 – Inrichting en Onderhoud Watersystemen (A. Meuleman)

Uitvoering van het programma loopt conform planning.

Doelstellingen, beoogde effecten en plan van aanpak	
Opstellen baggerprogramma landelijk en stedelijk gebied	Doelstelling en beoogde effecten: Voorkomen wateroverlast (voldoen aan 'normen' Nationaal Bestuursakkoord Water) en voldoen aan waterkwaliteitsdoelstellingen. Activiteiten en afwijkingen: In september 2017 wordt het concept-baggerprogramma besproken met gemeenten en vervolgens het programma definitief gemaakt.

Geld (bedragen x € 1.000)	Jaarplan 2017	Prognose ML1	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Totaal netto kosten	33.321	33.318	33.189	33.290	
Ten opzichte van ML2 zijn de netto lasten resp. € 101 nadelig vanwege invullen van vacatureruimte.					

Conclusie en bijsturingsmaatregelen
De uitkomsten van de met de Provincie uitgevoerde risicoanalyse en bijbehorende vervolgacties zijn nog niet bekend. Het realiseren van wateroverlastmaatregelen verdient aandacht, er wordt gewerkt aan een programmatische aanpak.

Doelstellingen, beoogde effecten en plan van aanpak	
1. Risico's beheersen	
Risico's beheersen door goed zuiveren	Doelstelling en beoogde effecten: Uitvoeren kerntaak zuiveren door: 1. de overeengekomen hoeveelheid afvalwater te verwerken; 2. te voldoen aan de eisen uit de Waterwet- en Omgevingswet-vergunningen en deze op orde te houden; 3. het op orde hebben van en werken conform eigen beleid; 4. het optimaliseren van de bedrijfsvoering. Uitgangspunt hierbij is gelijkblijvende effluenteisen. Op het moment dat effluenteisen aangescherpt worden, bijvoorbeeld voortkomend uit de KRW of een beleidswijziging, is planaanpassing noodzakelijk. Tot dit programma behoort ook het beheer en onderhoud van installaties voor de zuivering van huishoudelijk afvalwater afkomstig van niet-gerioleerde panden, de zogenoemde individuele behandeling afvalwater (IBA's). Activiteiten en afwijkingen: In het kader van systeemgericht toezicht door de afdeling Handhaving is een meet- en monsternameaudit uitgevoerd. ZB geeft invulling aan de aanbevelingen.
2. Effectief en efficiënt onderhoud	
Effectief en efficiënt onderhouden, vervangen en projectmatig bouwen	Doelstelling en beoogde effecten: Om de eerste doelstelling te bereiken is effectief en efficiënt onderhoud, vervanging en projectmatig bouwen nodig. Hiermee wordt de veiligheid, beschikbaarheid en betrouwbaarheid van de installaties (assets) op niveau gehouden. Activiteiten en afwijkingen: ZB is gestart met het verbeterprogramma "betrouwbaar in de basis" onderdeel van het traject is een verbeterde project prognose. <u>Projectmatig bouwen:</u> Na de toekenning op 12 juli door het algemeen bestuur van een uitvoeringskrediet voor het project AWP2.0 is de uitvoering van start gegaan. De voortgang is op de website te volgen.
3. Maatschappelijk verantwoord en vernieuwend	
Maatschappelijk verantwoord en vernieuwend door samenwerking	Doelstelling en beoogde effecten: Afvalwater zuivering is een vorm van maatschappelijke dienstverlening. Optimale dienstverlening vereist samenwerking vanuit een open houding. Het waterschap werkt steeds intensiever samen, met steeds meer partijen, aan maatschappelijk optimale oplossingen. Activiteiten en afwijkingen: Het project bioplastisch uit rioolafvalwater (Phario) is geselecteerd voor een <i>matchmaking</i> op een "high-level speaking event" op de Afsluitdijk genaamd 'Making Waves, dat de Topsector Water op 7 september organiseert.
4. Duurzame ontwikkeling	
Ontwikkelen innovatieve technologieën	Doelstelling en beoogde effecten: Het ontwikkelen van betaalbare innovatieve technologieën die leiden tot verduurzaming, bijvoorbeeld door energiebesparing of kringloopsluiting door hergebruik van grondstoffen. Activiteiten en afwijkingen: Op rwzi Nieuwveer wordt na de zomer anammox uitgebreid van de deelstroom naar één straat in de waterlijn. Het doel hiervan is energie- en kostenbesparing.

Prestatie indicatoren	Jaarplan 2017	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Stikstofverwijderings-rendement	77%	77%	79%	
<u>Toelichting stikstofverwijderingsrendement:</u> De prognose stikstofverwijdering voor 2017 bevatte een veiligheidsmarge om een nadelige invloed van renovatiewerkzaamheden op de rwzi Nieuwveer te kunnen opvangen. Omdat de werkzaamheden inmiddels klaar zijn en de marge onbenut is gebleven, is de prognose naar boven bijgesteld. Voor de <u>overige prestatie indicatoren</u> worden geen afwijkingen verwacht en wordt verwezen naar de Begroting 2017.				

Geld (bedragen x € 1.000)	Jaarplan 2017	Prognose ML1	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Totaal netto kosten	59.114 ⁵	54.316	55.114	61.245	
Ten opzichte van ML2 zijn de netto lasten € 6,1 miljoen nadelig. Op basis van tariefafspraken, vastgelegd in gemeenschappelijke regeling De Dommel/Brabantse Delta, zuivert De Dommel in Tilburg afvalwater dat afkomstig is uit het beheersgebied van Brabantse Delta. Voor 2017 is de bijdrage die Brabantse Delta daarvoor aan De Dommel betaalt, op basis van de nu bekende gegevens naar verwachting bijna € 5,1 miljoen hoger dan in ML2. Een aantal bedrijven in Tilburg heeft een eigen zuivering gebouwd. Vanwege problemen is deze eigen zuivering echter nog niet volledig in bedrijf en wordt het afvalwater daarom nog gezuiverd door De Dommel. De Dommel brengt deze vervuilingseenheden in rekening bij Brabantse Delta, die vervolgens de belastingaanslagen oplegt. Doordat het zuiveringstarief van Brabantse Delta hoger is dan het tarief van De Dommel ontstaat er ook een extra belastingopbrengst op programma 9000 Dekkingsmiddelen. Per saldo resulteert voor ons waterschap een voordeel van meer dan € 0,4 miljoen. Daarnaast is de verwachte bijdrage aan SNB ruim € 0,9 miljoen hoger dan ingeschat bij ML2. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de memo in bijlage 3. Ten opzichte van Jaarplan zijn de netto lasten bijna € 2,1 miljoen nadelig. De verwachte bijdrage voor slibverwerking door SNB € 1,85 miljoen hoger is (voor een uitgebreide toelichting zie de memo in bijlage 3). Daarnaast is er € 0,3 miljoen opgenomen voor pomprevisies om de AWP betrouwbaar en beschikbaar te houden. Op enkele andere posten, waaronder de kapitaallasten, is er sprake van een voordeel.					

⁵ In de cijfers van de voorliggende managementletter is verwerkt dat het DB op 19 september 2017 heeft ingestemd met af- en overschrijven van € 5.065.000,- van programma 9000 naar programma 4000, ten behoeve van het consolideren van de kosten en opbrengsten binnen gemeenschappelijke regeling De Dommel/Brabantse Delta.

Programma 5000 – Inrichting en onderhoud Vaarwegen en Havens (A. Meuleman)

Doelstellingen, beoogde effecten en plan van aanpak	
Deelbestrijdingsplan scheepvaart aanpassen	Doelstelling en beoogde effecten: Een op het incidentenbestrijdingsplan van de veiligheidsregio afgestemd deelbestrijdingsplan zodat stremmingen voor de scheepvaart niet langer duren dan nodig en de impact op waterkwaliteit zo klein mogelijk is. Activiteiten en afwijkingen: De veiligheidsregio heeft een plan t.a.v. vaarwegen vastgesteld in 2015 en zullen dit waarschijnlijk eind 2017 of in 2018 updaten waarna wij ons deelbestrijdingsplan aan kunnen passen.
Assetmanagement vaarwegen	Doelstelling en beoogde effecten: Onderhoud bruggen, sluizen en oeververdedigingen (afweging prestaties, kosten en risico's). Activiteiten en afwijkingen: De provincie heeft eind juni informeel toegezegd de maatregelen aan de Prinslandsebrug voor 100 % te zullen financieren. Er is een kernteam gevormd voor Prinslandsebrug waar de provincie bij aansluit. Het overleg met de provincie gaat langzaam waardoor programmering op langere termijn lastig is.

Geld (bedragen x € 1.000)	Jaarplan 2017	Prognose ML1	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Totaal netto kosten programma	2.384	2.363	2.335	2.322	

Conclusie en bijsturingsmaatregelen
Omdat de provincie Noord-Brabant traag is met meningsvorming over het vaarwegdossier, is het niet mogelijk voor langere termijn te programmeren. Daardoor wordt er mogelijk minder uitgegeven dan het beschikbare investeringsvolume, terwijl er sprake is van een onderhoudsachterstand. Er wordt geprobeerd om maatregelen naar voren te halen, maar de voorbereidingstijd maakt uitvoering dit jaar lastig.

Programma 6000 - Regulering (A. Meuleman)

Uitvoering van het programma en prestatie indicatoren lopen conform planning ML2.

Geld (bedragen x € 1.000)	Jaarplan 2017	Prognose ML1	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Totaal netto kosten programma	4.136	4.113	4.140	4.075	

Programmaplan 6500 – Toezicht en Handhaving (M.J. van Overveld)

Prestatie indicatoren

Voor wat betreft de prestatie indicatoren zijn er geen wijzigingen ten opzichte van de prognose in ML2. Voor de laatste stand van zaken wordt dan ook verwezen naar ML2.

Geld (bedragen x € 1.000)	Jaarplan 2017	Prognose ML1	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Totaal netto kosten programma	5.795	5.709	5.695	5.672	
Ten opzichte van het Jaarplan zijn de netto lasten € 123 lager vanwege een voordeel op de afdelingskosten.					

Programma 7000– Heffen en Invordering (M.J. van Overveld)

Prestatie indicatoren (aantallen x 1.000)	Jaarplan 2017	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Aantal aanslagregels	1.229	1.229	1.270	
Aantal aanslagen	408	408	420	
Uit de eerste bestuursrapportage van de BWB blijkt dat de verhoging van de aanslagregels en aanslagen in 2017 geen effect heeft op de deelnemersbijdrage.				

Geld (bedragen x € 1.000)	Jaarplan 2017	Prognose ML1	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Totaal netto kosten programma	5.862	5.861	5.876	5.955	
Ten opzichte van ML2 zijn de netto lasten € 79 nadelig. Dit wordt veroorzaakt door de eindafrekening 2016 van de BWB.					
Ten opzichte van het Jaarplan zijn de netto lasten € 93 nadelig. Dit wordt veroorzaakt door de eindafrekening 2016 van de BWB.					

Doelstellingen, beoogde effecten en plan van aanpak	
Oneigenlijk grondgebruik (onderdeel van project "Sloten, Oevers en Dijken op orde")	Doelstelling en beoogde effecten: Ook in 2017 wordt daadwerkelijk uitvoering gegeven aan het oplossen van oneigenlijk grondgebruik door derden. Activiteiten en afwijkingen: In januari 2017 heeft het DB, aan de hand van een evaluatie over 2016, het eerste uitvoeringsjaar, ingestemd met herijking van het project en de daarbij behorende kosten en opbrengsten. Dit leidt in 2017 tot een lagere kosten en minder opbrengsten dan begroot (per saldo € 400.000 nadelig). Deze afwijking is te verklaren doordat voorafgaand aan het project een pilot grondgebruik binnen de Brabantse Delta is uitgevoerd en is gekeken naar ervaringen bij gemeenten met dit onderwerp. Hierop zijn de verwachte inkomsten gebaseerd. In de praktijk blijkt nu dat in het buitengebied specifieke zaken zoals ruilverkavelingen, oude afspraken en verjaring een grotere rol spelen dan vooraf verwacht. Voorts lag de uitgeefbaarheid van gronden, ondanks vooraf gestelde criteria, in de uitvoering weerbarstiger. Ook blijkt in veel meer situaties dan vooraf gedacht, geen sprake te zijn van oneigenlijk grondgebruik. Daarentegen zijn straks wel alle situaties, waarbij vermeend sprake was van oneigenlijk grondgebruik, duidelijk en geregeld voor nu en in de toekomst.

Geld (bedragen x € 1.000)	Jaarplan 2017	Prognose ML1	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Totaal netto kosten programma	4.616 ⁶	4.720	4.771	4.946	
Ten opzichte van ML2 zijn de netto lasten € 175 nadelig. Vanwege de hoge werkdruk en krappe personeelsbezetting op de afdeling Bestuur & Communicatie (deels veroorzaakt door ziekte, vacatures en zwangerschapsverlof) zijn de personeelskosten € 111 hoger dan bij ML2 werd verwacht. Op dit moment wordt gewerkt aan een structurele oplossing. Hierbij moet worden gedacht aan strakkere sturing op zaak- en procesgericht werken, efficiënter omgaan met werkzaamheden op projectbasis en herijking van werkzaamheden en formatie. Daarnaast is prognose van de opbrengst van de reguliere verkoop van gronden met € 45 naar beneden bijgesteld en zijn de overige doorrekeningen hoger. Ten opzichte van het Jaarplan zijn de netto lasten € 330 nadelig. De <u>afdelingskosten</u> zijn € 118 hoger om bovengenoemde redenen. De <u>overige doorrekeningen</u> zijn € 142 hoger als gevolg van de gewijzigde kostenverdeling als gevolg van de reorganisatie Samen, Soepel, Sterk in je Werk en vanwege de extra afdelingskosten/uren die op dit programma gemaakt worden. Dit zijn géén extra kosten, alleen de kostenverdeling over de programma's is gewijzigd. Daarnaast is prognose van de <u>opbrengst</u> van de reguliere verkoop van gronden met € 45 naar beneden bijgesteld.					

⁶ In de cijfers van de voorliggende managementletter is verwerkt dat het DB op 19 september 2017 heeft ingestemd met het beschikbaar stellen van € 400.000 vanuit de raming 'onvoorziene uitgaven' ter dekking van de achterblijvende opbrengsten op het project 'Sloten, oevers en dijken op orde' onderdeel 'Oneigenlijk grondgebruik'

Programma 9000 – Dekkingsmiddelen en saldo (M.J. van Overveld)

Geld (bedragen x € 1.000)	Jaarplan 2017	ML-1	ML-2	ML-3
Netto opbrengst Waterschapsbelastingen				
Opbrengst omslag gebouwd	35.020	35.404	35.404	35.537
Opbrengst omslag ongebouwd	4.625	4.606	4.606	4.607
Opbrengst omslag ongebouwd wegen	1.718	1.719	1.719	1.719
Opbrengst omslag ingezetenen	17.297	17.313	17.313	17.410
Opbrengst omslag natuurterreinen	118	118	118	120
Opbrengst verontreinigingsheffing	248	248	248	251
Opbrengst omslag voorgaande jaren				60
<i>Totaal opbrengst Watersysteembeheer</i>	<i>59.026</i>	<i>59.408</i>	<i>59.408</i>	<i>59.704</i>
Opbrengst zuiveringsheffing bedrijven ⁷	22.921	18.611	18.611	22.534
Opbrengst zuiveringsheffing huishoudens	40.826	40.885	40.885	41.002
Opbrengst zuiveringsheffing voorgaande jaren				2.763
<i>Totaal opbrengst Zuiveringsbeheer</i>	<i>58.681</i>	<i>59.496</i>	<i>59.496</i>	<i>66.299</i>
Totale netto belastingopbrengst	122.773	118.904	118.904	126.002
Overige dekkingsmiddelen ⁸	7.574	5.923	5.968	6.219
Totaal dekkingsmiddelen⁹	130.347	124.827	124.872	132.220
Oninbaar/kwijtschelding uitgelicht:				
Kwijtschelding watersysteemheffing	983	1.086	1.086	1.096
Oninbaar watersysteemheffing	287	287	287	322
Kwijtschelding zuiveringsbeheer	1.937	2.103	2.103	2.095
Oninbaar zuiveringsbeheer	563	604	604	656
Ten opzichte van ML2 is de verwachte opbrengst dekkingsmiddelen +€ 7.348 hoger. Opbrengst voorgaande jaren zuiveringsheffing bedrijven: De verwachte opbrengst is met +€2.763 naar boven gesteld. In het jaar 2017 is er meer inzicht ontstaan in de op te leggen definitieve aanslagen van de meetbedrijven en tabelbedrijven. De BWB verzendt in februari na afloop van het heffingsjaar de (digitale) aangiftebiljetten. Vervolgens geeft de afdeling Handhaving van het waterschap uiterlijk in oktober advies aan de BWB voor het opleggen van een definitieve aanslag op basis van de aangiftebiljetten en eventuele controles bij deze bedrijven. De verwachte opbrengst van het afvalwater dat wordt gezuiverd door de Dommel is hoger, op basis van de nu bekende gegevens. Dit wordt veroorzaakt door de vertraging van het aansluiten van een tweetal bedrijven op hun eigen zuivering in Tilburg. De Dommel zuivert nu deze vervuilingseenheden en brengt deze in rekening bij Brabantse				

7 In de cijfers van de voorliggende managementletter is verwerkt dat het DB op 19 september 2017 heeft ingestemd met af- en overschrijven van € 5.065.000,- van programma 9000 naar programma 4000, ten behoeve van het consolideren van de kosten en opbrengsten binnen gemeenschappelijke regeling De Dommel/Brabantse Delta.

8 In de cijfers van de voorliggende managementletter is verwerkt dat het DB op 19 september 2017 heeft ingestemd met het beschikbaar stellen van € 400.000 vanuit de raming 'onvoorziene uitgaven' ter dekking van de achterblijvende opbrengsten op het project 'Sloten, oevers en dijken op orde' onderdeel 'Oneigenlijk grondgebruik'

9 Naast de opbrengsten waterschapsbelastingen zijn in de cijfers ook de overige dekkingsmiddelen opgenomen, met uitzondering van de vergoeding van de provincie voor het vaarwegenbeheer, die rechtstreeks op de taak vaarwegenbeheer is verantwoord

Delta, die vervolgens de belastingaanslagen oplegt. Deze extra opbrengst wordt dus gecompenseerd door hogere kosten (zie programma 4000). Doordat het zuiveringstarief van Brabantse Delta hoger is dan het tarief van De Dommel ontstaat er een extra belastingopbrengst.

Opbrengst huidig jaar zuiveringsheffing bedrijven: De verwachte opbrengst is met +€3.923 naar boven bijgesteld. Dit wordt o.a. veroorzaakt door de bijstelling van de verwachte opbrengst van het afvalwater dat wordt gezuiverd door de Dommel. Deze hogere opbrengst wordt gecompenseerd door hogere kosten(zie programma 4000).

Ten opzichte van Jaarplan zijn de netto lasten bijna € 3,2 miljoen nadelig. Naast bovengenoemde extra belastingopbrengsten zuiveringsheffing zijn de overige dekkingsmiddelen € 1.355 nadelig. Dit wordt met name veroorzaakt door de lagere opbrengst van de switch SNB.

Ondersteunend programma 200 Centraal management / 500 Concerncontrol (H. van Stokkom)

Uitvoering van het programma loopt conform planning.

Geld (bedragen x € 1.000)	Jaarplan 2017	Prognose ML1	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Totaal netto kosten programma	1.103	1.082	1.098	1.065	

Ondersteunend programma 300/400 Bedrijfsvoering (M.J. van Overveld)

Doelstellingen, beoogde effecten en plan van aanpak	
Uitvoering geven aan het wegwerken van de achterstanden archiefbewerking	Doelstelling en beoogde effecten: Per 31-12-2018 zijn alle archieven van de voormalige rechtsvoorgangers volledig op orde en zijn alle achterstanden weggewerkt. Hiermee voldoen wij aan de archiefwet. Activiteiten en afwijkingen: Leveranciers kunnen op dit moment niet de gewenste kwaliteit en kwantiteit leveren om deze achterstanden weg te werken. Het streven is om de geplande einddatum in 2018 nog steeds te halen.

Prestatie indicatoren	Jaarplan 2017	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
% Facturen voldaan binnen betaaltermijn	91%	91%	91%	

Geld (bedragen x € 1.000)	Jaarplan 2017	Prognose ML1	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Totaal netto kosten programma	21.266	22.160	22.275	22.105	

Ten opzichte van ML2 zijn de netto lasten € 171 voordelig door lagere advieskosten P&O. Daarnaast valt de post 'inhaalslag archief' in 2017 lager uit i.v.m. verschuiving in de tijd (zie toelichting bij doelstellingen).

Ten opzichte van het Jaarplan zijn de netto lasten € 839 nadelig.

De afdelingskosten zijn € 692 nadelig als gevolg van de verwerking van de reorganisatie "Samen, Soepel, Sterk in je werk". De hogere afdelingskosten ontstaan door een andere manier van doorrekenen van de personeelskosten. Waar de kosten van de voormalige afdeling "Bedrijfsbureau" voorheen over alle afdelingen verdeeld werden, drukken de kosten van de nieuwe teams "Frontoffice", "Servicedesk" en "Kwaliteit" nu op dit programma. Op organisatieniveau is er geen sprake van een kostenverhogend effect, de reorganisatie is volledig kostenneutraal verwerkt! Onderdeel van de afspraken uit de reorganisatie is dat de inhuur structureel wordt afgebouwd in 2017 en 2018. Tevens zijn er afspraken gemaakt over het afbouwen van de personeelsformatie de komende jaren.

De kapitaallasten zijn € 147 nadelig door het bijstellen van een aantal projectplanningen en doordat er in 2016 een verschuiving heeft plaatsgevonden van het project "Steunpunten Watersystemen" van programma 3000 naar het programma Bedrijfsvoering, waar ook de decentrale huisvesting onder valt.

Ondersteunend programma 600/800 Ondersteuning Watersystemen (A. Meuleman)
 Uitvoering van het programma loopt conform planning.

Prestatie indicatoren Muskusrattenbestrijding	Jaarplan 2017	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Jaarvangst muskusratten	3.200	3.500	3.500	
Jaarvangst beverratten	40	30	20	
Vangst per uur muskusratten	0,12	0,12	0,12	
Vangst per km watergang muskusratten	0,13	0,15	0,15	
Aantal velduren	30.000	30.000	30.000	
Specifiek t.a.v. Veldproef Dinteloord:				
Jaarvangst muskusratten	-	1.000	1.000	
Aantal velduren	-	2.000	2.000	
Vangst per uur muskusratten	-	0,5	0,5	
Vangst per km watergang muskusratten	-	3	3	
Jaarvangst muskusratten: Aan de bovenrand van het beheersgebied worden meer ratten gevangen. De prognose is hierop al bijgesteld. Jaarvangst beverratten: Het aantal beverratten is bij de jaarrekening hoger ingeschat vanwege verwachte instroom uit Duitsland, dit lijkt vooralsnog mee te vallen. De prognose is hierop (verder) bijgesteld.				

Geld (bedragen x € 1.000)	Jaarplan 2017	Prognose ML1	Prognose ML2	Prognose ML3	Prognose ML4
Totaal netto kosten Muskusrattenbestrijding	753	751	751	745	
Totaal netto kosten Geografische informatie	1.402	1.393	1.452	1.478	
Ten opzichte van ML2 en het jaarplan zijn er geen significante verschillen.					